

Hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö kaupunginvaltuuston päätöksestä 23.2.2026 § 9 tehtyyn valitukseen

KH 13.04.2026 § 126

317/10.03.02.00.01/2026

Lausuntopyyntö

Itä-Suomen hallinto-oikeus on 26.3.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllään pyytänyt Joensuun kaupunginhallitusta antamaan lausuntonsa kaupunginvaltuuston päätöksestä 23.2.2026 § 9 tehtyyn valitukseen ja täytäntöönpanon kieltämistä koskevaan vaatimukseen, vastaamaan valittajan esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä toimittamaan kaikki valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat ja muun tarvittavan selvityksen. Hallinto-oikeus on pyytänyt toimittamaan lausunnon ja pyydyt asiakirjat hallinto-oikeudelle viimeistään 27.4.2026. Päätöksellä 23.2.2026 § 9 kaupunginvaltuusto päätti musiikki- ja kulttuuritalon toteuttamistavasta ja asiassa etenemisestä.

Valittajan valitus

Valittaja on vaatinut, että hallinto-oikeus asettaa valituksenalaisen kaupunginvaltuuston päätöksen täytäntöönpanokieltoon ja että hallinto-oikeus kumoaa kaupunginvaltuuston päätöksen. Valittaja on myös vaatinut, että uudelleen kuulutettaessa kaikkien asioiden on oltava avoimesti esillä. Edelleen valittaja on vaatinut, että ennen valtuuston seuraavaa päättävää kokousta kaupunki järjestää avoimia kuulemisia kuntalaisille, jossa on läsnä kaupungin ja Pohjois-Karjalan Osuuskaupan (PKO) edustajat.

Valittaja on perustellut vaatimuksiaan sillä, että kaupunginvaltuuston päätös on tehty virheellisessä järjestyksessä, koska kaupunki ei ole kuuluttanut asiaa asianmukaisesti. Valittajan mukaan kaupungin olisi tullut kuuluttaa asia sanomalehdissä ja ilmoitustaululla. Valittajan mukaan nettikuulutus ei ole avointa kuuluttamista. Nettikuulutus ei ole tavoittanut valittajaa eikä juuri muitakaan. Valittaja on myös todennut, että Joensuun päättäjät ovat runsaslukuisesti edustettuina PKO:n eri toimielimissä, kuten edustajistossa ja hallintoneuvostossa. Valittaja on todennut, että tulevaisuudessa kuulemisissa on selvitettävä ennakkoon maksettavat kustannukset ja selvitettävä, onko järkevää sijoittaa kymmeniä miljoonia "huvitteluun". Sijoitus musiikkitaloon toisi mukanaan lieveilmiöitä.

Hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö sekä valittajan valitus on nähtävissä sähköisessä kokouksessa.

Kaupunginhallituksen lausunto

Vastaus valittajan vaatimuksiin

Kaupunki vastustaa valittajan vaatimusta valituksenalaisen päätöksen asettamisesta täytäntöönpanokieltoon ja vaatimusta päätöksen kumoamisesta. Kaupunki vaatii, että hallinto-oikeus hylkää valittajan vaatimukset ja valituksen kokonaisuudessaan.

Siltä osin kun valituksessa on vaadittu uudelleenkuuluttamista ja kuulemistilaisuuksien järjestämistä taikka vedottu tarkoituksenmukaisuusperusteisiin, vaatimukset on jätettävä tutkimatta. Hallinto-oikeus voi ainoastaan pysyttää tai kumota valituksenalaisen päätöksen. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu arvioida päätöksen tarkoituksenmukaisuutta taikka määrätä menettelystä, jonka mukaisesti kaupungin tulisi toimia, mikäli valituksenalainen päätös kumottaisiin.

Perustelut

Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 23.2.2026 § 9 lopullisesti ratkaisut, että musiikki- ja kulttuuritalo toteutetaan ja sen tavan (palveluhankinta), jolla talo toteutetaan. Tämä päätöksen jälkeen tehtävät päätökset ovat täytäntöönpanoa ja pääsääntöisesti hankintalain mukaisia päätöksiä hankintalain mukaisine muutoksenhakumenettelyineen.

Valittaja on perustellut vaatimuksiaan sillä, että valituksenalainen päätös olisi tehty virheellisessä järjestyksessä, koska sen sisältämästä asiasta ei ole kuulutettu sanomalehdissä ja ilmoitustauluilla. Valittajan väite voidaan ymmärtää joko väitteeksi siitä, että valtuuston kokouskutsu olisi tullut kuuluttaa sanomalehdessä ja ilmoitustaululla ja esityslistan oli tullut olla nähtävillä muualla kuin yleisessä tietoverkossa (ts. väite, että kokouskutsu on virheellinen ja esityslistasta ei ole annettu tietoja kuntalaisille) tai väitteeksi siitä, että asiasta ylipäätään olisi tullut kuuluttaa ennen päätöksentekoa sanomalehdessä tai ilmoitustaululla ja kuulla kuntalaisia (ts. väite, että asiassa on kuulemisvirhe).

Kuntalain 29.1 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa. Kuntalain 29.2 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että toimielinten käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta annetaan esityslistan valmistuttua yleisen tiedonsaannin kannalta tarpeellisia tietoja yleisessä tietoverkossa.

Tiedottamisen osalta voi todeta, että kaupunki on aktiivisesti tiedottanut (mm. kotisivuillaan) kuntalaisille musiikki- ja kulttuuritaloasiasta ja sen etenemisestä. Musiikki- ja kulttuuritaloasiasta on myös toistuvasti käsitelty eri tiedotusvälineissä ennen asiasta päättämistä, ja kaupungin viranhaltijat ovat vastanneet useisiin tiedusteluihin asiasta ja sen etenemisestä. Tällöin on myös todettu, että asiasta tullaan päättävän keväällä 2026.

Valtuuston kokouskutsun osalta kaupunki toteaa, että kuntalain 94.3 §:n mukaan valtuuston kokouskutsussa on ilmoitettava käsiteltävät asiat. Kuntalain 94.4 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kuntalain 95 §:n mukaan valtuusto voi käsitellä asian, joka on mainittu kokouskutsussa ja joka on valmisteltu 93 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Joensuun kaupungin hallintosäännön 118 §:n mukaan kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään viisi (5) päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti sähköpostina tai luottamushenkilöiden verkkopalvelussa. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Hallintosäännön 119 §:n mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksistä, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Kaupunginvaltuuston 23.2.2026 kokouksen laillisuutta ja päätösvaltaisuutta koskevassa pykälässä 1 on todettu mm., että kutsu 23.2.2026 pidettävään kaupunginvaltuuston kokoukseen ja esityslista liitteineen oli julkaistu yleisessä tietoverkossa ja luottamushenkilöiden verkkopalvelussa sekä lähetetty tieto esityslistan julkaisusta sähköpostitse valtuutetuille 18.2.2026. Edelleen on todettu, että ilmoitus kokouksesta oli julkaistu yleisessä tietoverkossa Joensuun kaupungin verkkosivuilla ja Karjalan Heilissä

11.2.2026. Valituksenalainen kaupunginvaltuuston esityslistalla oleva asia on siten ollut nähtävillä laissa vaaditulla tavalla yleisessä tietoverkossa 18.2.2026 alkaen. Kuntalain 29.2 §:n mukaisen vaatimuksen on katsottu käytännössä tarkoittavan nimenomaan esityslistan julkaisemista yleisessä tietoverkossa eli kunnan nettisivuilla. Vaikka laki ei sitä vaadikaan, kaupunginvaltuuston kokouksen ajankohdasta on myös julkaistu ilmoitus 11.2.2026 paikkakunnalla yleisesti leviävässä lehdessä. Edellä todetuista tavoin asiasta on kokouskutsun yhteydessä tiedotettu kuntalaissa ja kaupungin hallintosäännössä vaaditulla tavalla.

Sikäli kun valitus olisi ymmärrettävissä koskevan kuntalaisten kuulemista ennen päätöksentekoa, kaupunki toteaa, että valituksenalaisen päätöksen mukainen asia ei ole sellainen, jonka kuuluttamisesta tai kuulemisesta sen yhteydessä olisi laissa nimenomaisia määräyksiä. Kyseessä ei myöskään ole sellainen asia, jossa olisi sellaisia asianosaisia, joita tulisi hallintolain kuulemissäännösten mukaan kuulla. Kyse ei niinkään ole asiasta, jota koskisi hallintolain 41 §:n mukainen vaatimus vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta. Asialla ei ole vaikutusta säännöksessä tarkoitettulla tavalla muiden kuin asiaosaisten elinympäristöön, työtekoon tai muihin oloihin. Näin ollen erillisen kuuluttamiseen ja kuntalaisten kuulemistilaisuuden järjestämiseen ei ole ollut tarvetta.

Todettakoon myös, että valittajan viittaamia kunnan ilmoitustauluja ei ylipäätään ole enää olemassa. Kuntalain 108 §:n mukaan kunnan ilmoitukset saatetaan tiedoksi julkaisemalla ne yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu, sekä tarpeen vaatiessa muulla kunnan päättämällä tavalla.

Kaupunki toteaa, että edellä mainituilla perusteilla valituksenalainen päätöstä ei ole tehty virheellisessä järjestyksessä sillä valittajan väittämällä perusteella, että asiasta ei ole kuulutettu asianmukaisesti sanomalehdissä ja ilmoitustauluilla.

Siltä osin kun valituksessa on epämääräisesti viitattu siihen, että Joensuun päättäjiä on edustettuna Pohjois-Karjalan Osuuskaupan eri toimielimissä, valittaja viitanee mahdollisiin esteellisyyksiin. Pelkästään se, että Joensuun kaupungin luottamushenkilöitä on PKO:n hallintoelimissä, ei tee päätöstä virheellisessä järjestyksessä syntyneeksi. Mikäli valittaja tarkoittaisi mahdollisia esteellisyyksiä, valittaja ei tältä osin ole yksilöinyt väitettään tarkemmin eikä yksilömätön viittaus luottamushenkilöiden toimimiseen PKO:n luottamuselimissä osoita päätöksen virheellisyyttä esteellisyyden perusteella. Tältä osin kaupunki kuitenkin toteaa, että asian käsittelyyn ja asiasta päättämiseen ei missään vaiheessa ole osallistunut sellaisia henkilöitä, jotka olisivat olleet asiassa esteellisiä.

Siltä osin kun valituksessa on vedottu tarkoituksenmukaisuusperusteisiin (varojen sijoittamisen järjestyksen musiikkitaloon), hallinto-oikeudella ei ole toimivaltaa tutkia ratkaisun tarkoituksenmukaisuutta.

Yhteenveto

Valittaja ei ole esittänyt valituksessaan sellaisia perusteita, joiden nojalla kaupunginvaltuuston päätös 23.2.2026 § 9 olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai olisi muulla perusteella lainvastainen. Valittajan valitus ja täytäntöönpanokieltovaatimus on hylättävä.

Valituksen täydennys 7.4.2026 ja kaupunginhallituksen lausunto täydennyksestä

Täydennys

Valittaja on toimittanut hallinto-oikeuteen valituksen täydennyksen 7.4.2026. Hallinto-oikeus on lähteellään 9.4.2026 pyytänyt liittämään täydennyksen alkuperäisen

lausuntopyynnön asiakirjoihin lausunnon antamista varten. Täydennyksessään valittaja on vedonnut siihen, että päätös merkitsisi sitä, että kaupunki tukisi PKO:n hotelli- ja ravintolatoimintaa. Valittaja on myös todennut, että kaupungin ja PKO:n välillä olisi tehty 30-kohtainen sopimus eikä sopimusta ole julkistettu edes valtuutetuille, vaikka valtuutetut ovat hyväksyneet sopimuksen samalla, kun ovat tehneet valituksenalaisen päätöksen. Valittajan mukaan sopimus on allekirjoitettu ennen valtuuston päätöstä ketään päättäjää kuulematta, eikä sopimuksesta ole tiedotettu valtuustolle tai kaupunginhallitukselle. On odotettavissa, että sopimuksessa on epäedullisia kohtia kuntalaisten kannalta. Valittajan mukaan on epävarmaa, onko Joensuussa edes kaupunginorkesteria koko sopimusajan. Musiikki- ja kulttuuritalon salien käytöstä ja käytön kustannuksista ei ole annettu luotettavaa tietoa tai selvitystä. Salien kustannusten jako ja käyttöoikeudet ovat epäselviä. Hanke on suuruusluokaltaan sellainen, että se olisi tullut kilpailuttaa koko EU:n alueella. Valittaja on myös todennut, että PKO:n edustajiston kokouksista maksetaan korkeampia kokouspalkkioita kuin kaupungin kokouksista, ja samat päättäjät ovat olleet Joensuun kaupunginvaltuuston jäseniä. Valittajan alustavan tiedon mukaan esteellisiä olisi ollut yli viisi valtuutettua. Valittaja on todennut, että hänellä ei ole listoja, joista selviäisi, ketkä valtuutetut olisivat ja ovat myös PKO:n valtuutettuja.

Valituksen täydennys on nähtävissä sähköisessä kokouksessa.

Kaupunginhallituksen lausunto täydennyksessä esitettyyn

Siltä osin kun valittaja on vedonnut siihen, että valituksenalainen päätös merkitsisi tukea PKO:n hotelli- ja ravintolatoiminnalle, kaupunki toteaa, että päätöksellä ei ole valittu musiikki- ja kulttuuritalon toteuttajaa. Valituksenalaisella päätöksellä kaupunki on päättänyt toteuttaa musiikki- ja kulttuuritalon niin, että kaupunki vuokraa käyttöönsä pitkäaikaisella sopimuksella tarvitsemansa musiikki- ja kulttuuritalotilat hankintamenettelyn perusteella valittavalta ulkopuoliselta toimijalta, joka vastaa tilojen rakentamisesta, kalustamisesta, ylläpidosta ja operoinnista. Lisäksi päätettiin, että musiikki- ja kulttuuritalon toteutuksessa siirrytään tarjouspyyntövaiheeseen. Kilpailullisen neuvottelumenettelyn tuloksena vain yksi tarjoaja (PKO) on jäänyt jäljelle, jolle esitetään lopullinen tarjouspyyntö. Koska hanke toteutetaan hankintalain mukaisesti, kaikilla halukkailla on ollut mahdollisuus osallistua menettelyyn. Se, että jäljelle on jäänyt vain yksi taho, joka on valmis antamaan lopullisen tarjouksen, ei tarkoita sitä, että kaupunki tukisi kyseisen tarjoajan toimintaa. Valitulla toteutusmallilla kaupunki hankkii omaan käyttöönsä tarvittavat tilat ulkopuoliselta toimijalta ja maksaa tilojen käytöstä ja tilojen operoinnista tilojen omistajalle kilpailutuksen mukaisen korvauksen. Kyse ei ole tuesta PKO:n hotelli- ja ravintolatoiminnalle.

Toisin kuin valittaja väittää mitään sopimusta minkään tahon kanssa ei ole vielä allekirjoitettu. Niin ikään toisin kuin valittajan on ymmärrettävä myös väittävän, hanke nimenomaan kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Kuten päätöksessä on todettu, hankintalain mukaisen kilpailullisen neuvottelumenettelyn neuvotteluvaiheen lopputuloksena on laadittu hankejärjestelysopimusluonnos, jossa määritellään tilojen käyttöoikeuden ja operoinnin ehtoja. Valtuutetuilla on siis ollut tiedossaan tältä osin se, mitä seikkoja sopimuksessa tulee olemaan. Tämän sopimusluonnoksen pohjalta PKO antaa lopullisen tarjouksensa, jonka kaupunki voi hyväksyä tai hylätä hankintalain mukaisesti. Valittajan viittaamat lopulliset kustannukset selviävät, kun tarjoaja antaa lopullisen tarjouksensa. Mitään allekirjoitettua sopimusta ei siis ole vielä olemassa. Kuten valituksenalaisessa päätöksessä on todettu, kaupunginhallitus päättää tarkemmin lopullisen sopimuksen ehdoista. Kaupunginvaltuusto on valituksenalaisella päätöksellään ratkaisut sen, miten kaupungin tarvitsemat musiikki- ja kulttuuritalotilat toteutetaan (ts. sen, että kaupunki toteuttaa tilat hankkimalla ne ja niiden operoinnin ulkopuoliselta toimijalta kilpailutuksen perusteella eikä rakenna tiloja ja operoi niitä itse).

Valituksen täydennyksessä on viitattu myös siihen, että kaupunginvaltuustossa päätöksentekijöinä on ollut PKO:n edustajiston jäseniä. Valittajan mukaan yli viisi kaupunginvaltuutettua olisi samalla PKO:n valtuutettua (valittaja tarkoittanee tällä edustajiston jäsentä). Tältä osin kaupunki toteaa, että kuntalain 97.1 §:n mukaan valtuutettu on valtuustossa esteellinen käsittelemään asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä taikka hänen hallintolain 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua läheistään. Mahdollinen kaupunginvaltuutetun PKO:n edustajiston jäsenyys ei siis ole tehnyt valtuutettua esteelliseksi osallistumaan valituksenalaisen päätöksen tekemiseen.

Yhteenveto

Valittaja ei ole esittänyt myöskään valituksen täydennyksessään sellaisia perusteita, joiden nojalla kaupunginvaltuuston päätös 23.2.2026 § 9 olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai olisi muulla perusteella lainvastainen.

Hallinto-oikeudelle toimitetaan seuraavat asiakirjat

1. Pöytäkirjaote KV 23.2.2026 § 9
2. Pöytäkirjaote KV 23.2.2026 § 1

Prosessiosoite

Oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa Joensuun kaupungille sen yleiseen asiointiosoitteeseen kirjaamo@joensuu.fi.

Valmistelija: kaupunginlakimies

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa Itä-Suomen hallinto-oikeudelle edellä olevan lausunnon kaupunginvaltuuston päätöksestä 23.2.2026 § 9 tehtyyn valitukseen.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen oli kokouksessa asiantuntijana asian käsittelyn aikana.